

1. Mısır'da Fatimi Devleti'ni yıkarak devletini kuran Selahaddin-i Eyyubi aşağıdaki hangi atabeyliğe bağlı olarak Mısır'a gönderilmiştir?

- A) Şam Atabeyliği(Börililer)
- B) Musul ve Halep Atabeyliği (Zengiler)
- C) Azerbaycan Atabeyliği (İldenizliler)
- D) Fars Atabeyliği (Salgurlular)
- E) Erbil Atabeyliği (Beg Tekinoğulları)

2. Kutadgu Bilig'i 1070'de Doğu Karahanlı Hükümdarı Tamgaç Uluğ Buğra Han'a Türkçe olarak sunulmuştur. Eserde insanların hem bu dünyada hem de ahirette mutluluğu elde edebilmek için nasıl bir yaşam sürmeleri gerektiği bilgisi verilmiştir. Ayrıca insanın sosyal hayattaki ve devlet nizamındaki görev ve sorumluluklarına değinilmiş, ideal Türk devlet anlayışının özellikleri anlatılmıştır.

Bir siyasetname olarak kabul edilen Kutadgu Bilig'in yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kaşgarlı Mahmut
- B) Edip Ahmet Yükneki
- C) Yusuf Has Hacib
- D) Hoca Ahmet Yesevi
- E) Yunus Emre

3. Türk tarihinin ilk sözlüğüdür. Kaşgarlı Mahmut, bütün Türk dünyasını gezip dolaştıktan sonra elde ettiği bilgileri bir araya getirdiği eserini 1077'de Abbasi Halifesi Muktedi Billah'a sunmuştur. Araplara Türk dilini öğretmek, Türk milletinin yüceliği ve Türkçenin zenginliğini göstermek amacıyla kaleme alınmıştır. Bir sözlük gibi hazırlanmış olan eser; Türklerin tarihi ve coğrafyası, örf ve âdetleri, mutfağı, spor faaliyetleri, ekonomik özellikleri, günlük yaşamı, müzik anlayışı, kadına verdiği önem, aile hayatı, edebiyat içeriği, sağlık bilgisi gibi konularda ansiklopedik bilgiler içermektedir.

Yukarıda özellikleri verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kutadgu Bilig
- B) Atabetül Hakayık
- C) Divan-ı Hikmet
- D) Fihi Mafih
- E) Divânü Lûgati't-Türk

4. Atabetü'l-Hakayık, içerik ve edebî yönüyle Kutadgu Bilig'in devamı olarak kabul edilmiştir. Eserinde özlü sözler, hadis ve ayetlere yer vermiştir. Atabetü'l-Hakayık, Türk İslam kültürü içerisinde bireyin eğitimi ve toplum düzenini sağlamak için belirlenen unsurları Türk dili ile anlatan manzum bir eserdir. İslamiyet'in hayata bakış felsefesini Türkler arasında yaymaya çalışan eser, bir nasihatname niteliğindedir.

Yukarıda özellikleri anlatılan eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kaşgarlı Mahmut
- B) Edip Ahmet Yükneki
- C) Yusuf Has Hacib
- D) Hoca Ahmet Yesevi
- E) Yunus Emre

5. Türk tasavvuf tarihinin ilk edebî eseridir. Türkçe olarak ve “hikmet” adı verilen şiirlerin bir araya getirilmesiyle oluşturulmuştur. Bugünkü Kazakistan’da bulunan Sayram’da dünyaya gelen Hoca Ahmet Yesevî, eğitimini tamamladığı Yesi’ye yerleşmiş ve burada vefat etmiştir. Eserde Hz. Peygamber’in yaşamı, dinî hikâyeler, dervişliğin özellikleri, cennet, cehennem, güzel ahlak gibi konuları içeren bir tasavvuf kitabıdır. Türk İslam dünyasında kabul gören ortak düşünceyi, fikri, kimliği, yaşam tarzını ortaya çıkaran önemli bir eserdir.

Yukarıda özellikleri bahsedilen Türk İslam eseri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kutadgu Bilig
- B) Atabetül Hakayık
- C) Divan-ı Hikmet
- D) Fihi Mafih
- E) Divânü Lûgati’t-Türk

6.

- I. Yazışmalarda Türkçe kullanmışlardır.
- II. Arslan Kara Han unvanını kullanmışlardır.
- III. İlk medreseleri açmışlardır.

Yukarıdaki bilgilerden hangisi Karahanlıların milli özelliklerini korudukları yargısına varılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

7. “Gördüm ki Allah devlet güneşini Türk burçlarına doğduruyor, bütün felekleri onların hükümranlılığına döndürüyor. Onlara Türk adını verip hükümrân kılmış ve onları insanlığın başına getirip hak yolda desteklemiş, onları dönemin egemen gücü kılmış, insanların idaresini onların eline vermiş.” diyen,

Kaşgarlı Mahmut’un bu ifadesiyle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Türklerde hakimiyet anlayışı ilahidir.
- B) Türklerde cihat anlayışı vardır.
- C) Gayrimüslimlerle savaş sevaptır.
- D) Hükümdar Allah’ın yeryüzündeki gölgesidir.
- E) Gök Tanrı inancı devam etmektedir.

8. Karahanlı Devleti'nde hükümdarlar Orta Asya Türk devletlerinin hükümdarları gibi han, hakan, ilig vb. Türkçe unvanlar alırlardı. İslami geleneğe uygun olarak Türk tarihinde sultan unvanını kullanan ilk hükümdar ise Gazneli Mahmut oldu. Gerek Karahanlılar, gerekse Gaznelilerde hükümdar kanuni, adli ve idari olarak devletin mutlak otoritesini temsil ederdi. Bununla birlikte sınırsız yetkilere sahip olmayıp kararlarında ve icraatlarında Türk töresiyle birlikte İslamiyet'in esaslarını da gözetirdi. Hükümdar hâkim anlayışa göre Allah'ın yeryüzündeki gölgesi ve milletin babasıydı. Öyle olduğu için de halkına karşı adil, şefkatli ve koruyucu olmakla yükümlüydü.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Türklerde hakimiyet ilahi kökenlidir.
- B) Sultan unvanı İslami etkinin bir göstergesidir.
- C) Sultan unvanını ilk defa Gazneli Mahmut kullanmıştır.
- D) Sultan unvanı halife tarafından verilmiştir.
- E) Karahanlılar milli özelliklerini korumuşlardır.

9.

- I. Yuğruş
- II. Hacı
- III. Ayukı

Yukarıdakilerden hangisi yönetimde Türk hükümdarlarının yardımcısı olduğunun göstergesidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

10.

- I. Ahilik
- II. Vakıf
- III. Ayukı
- IV. Yuğruş
- V. İktâ

Yukarıdakilerden hangisi Türklerin İslam kültür ve medeniyetinden etkilendiğinin göstergesidir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) III ve IV
- D) I, II ve V
- E) I, II, III ve V

11. Selçuklularda ülke toprakları eyaletlere ayrılırdı. Eyaletlerin başında şihne denilen askerî valiler veya amid adı verilen sivil idareciler bulunurdu. Eyaletlerde güvenliğin sağlanmasından subaşılar, vergilerin toplanmasından amiller, belediye hizmetlerinin yürütülmesi ve pazar yerlerinin denetlenmesinden ise muhtesipler sorumluydu.

Yukarıdaki bilgilerden aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Selçuklularda merkezi otorite zayıflamıştır.
- B) Ülkenin güvenliğine önem verilmiştir.
- C) Ekonomik güvenlik önemsenmiştir.
- D) Hazinesin güçlü olması sağlanmıştır.
- E) Halkın güvenliği önemsenmiştir.

12. İslam ülkelerinde görülen ikta sistemi genel hatlarıyla Selçuklular tarafından da uygulandı. İkta sistemine göre devlet, ülke topraklarını parçalara ayırarak bunların gelirlerini hizmet karşılığında sivil ve askerî görevlilere bıraktı.

İkta sisteminin faydaları arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Hazineden para çıkmadan ordu meydana getirilmiştir.
- B) Devlet, vergi toplama yükünden kurtulmuştur.
- C) Türkmenlerin önemli bir bölümü yerleşik hayata geçirilmiştir.
- D) Ticaretin gelişmesi sağlanmıştır.
- E) Tarımsal üretimin artışı ve sürekliliği sağlanmıştır.

13. Devletin başlıca gelir kaynakları, öşür, haraç ve cizye vergileriydi. Savaşlarda elde edilen ganimetlerin bir bölümü ve bağlı devletlerin ödediği vergiler de devlet hazinesine aktarıldı.

- I. Öşür
- II. Cizye
- III. Haraç

Yukarıdaki vergilerden hangisi gayrimüslimlerden alınan vergilerdendir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

14. Büyük Selçuklu Devleti'nde Alparslan ve Melikşah döneminde vezirlik görevinde bulunan, ülkede medreselerin açılmasına öncülük eden, "Siyasetnâme" adlı eseri yazan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ömer Hayyam
- B) Nizamülmülk
- C) Hasan Sabbah
- D) Yusuf Has Hacib
- E) Kaşgarlı Mahmut

15. Büyük Selçuklu Devleti Dönemi'nde açılan medreselerin programlarında İslami bilimlerle birlikte matematik, astronomi, felsefe, fizik, tıp, tarih, edebiyat gibi akli bilimler de yer almıştır. Rasathaneler özellikle hangi bilimin gelişmesine etkili olmuştur?

- A) Matematik
- B) Fizik
- C) Tıp
- D) Astronomi
- E) Kimya

16. Türk müziği; Büyük Selçuklu Dönemi'nde orduda, sarayda, obalarda, tasavvufun yayılması sonucu müzik ve semanın ayinlere girmesiyle tekkelerde gelişme imkânı bulmuştur. Askerî müzik, sultanların gücünü göstermiş ve sultanların kapılarında müzik çalınmıştır. Hükümdarlık sembollerinden olan ve belli vakitlerde hükümdarın çadırının ya da sarayının önünde müzik çalmaya aşağıdakilerden hangi isim verilmiştir?

- A) Kopuz
- B) Nevbet
- C) Tanbur
- D) Çalpare
- E) Kaval

17. Büyük Selçuklu Devleti bilim adamlarının ilgilendikleri müspet bilimler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Astronomi
- B) Fizik
- C) Matematik
- D) Felsefe
- E) Sosyoloji

18. Sultan Melikşah döneminde Ömer Hayyam başkanlığında oluşturulan takvimin adı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) On İki Hayvanlı Türk Takvimi
- B) Celali Takvimi
- C) Hicri Takvim
- D) Rumi Takvim
- E) Miladi Takvim

19. Çini ile kaplı çok köşeli çatıları ve üzerlerindeki göz alıcı kumaş süslemeleriyle, Selçuklu mimarisinin orijinal eserleridir. Selçuklular, uzaktan görülebilen silindir şeklinde yükseltilmiş kubbeleri ile kubbeli türbe anlayışını ortaya koymuştur.

Selçukluların orijinal yapı tarzı sayılan bu mimari yapı hangisidir?

- A) Medrese
- B) Kümbet
- C) Ribat
- D) Han
- E) Arasta

20. Selçuklu ordusunda toprak gelirleriyle geçinen askeri grup aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gulaman-ı Saray
- B) Hassa Ordusu
- C) İhta askerleri
- D) Ücretliler
- E) Gönüllüler

www.tarihaglencesi.com